

คำนำ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา ที่จะต้องให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ จึงกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ ที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข กลุ่มกิจกรรมที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม มีระเบียบวินัยปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก ในการทำประโยชน์เพื่อสังคม นั่นก็คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอีกกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญ ดังที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโรงเรียนหนองแวงวิทยา นักเรียนในระดับ ม.ต้น จะต้องเรียนรู้และผ่านการประเมินของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ซึ่งเป็นกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี จึงเป็นโครงการหนึ่งที่มีประโยชน์มากสำหรับลูกเสือ-เนตรนารี ที่ได้จะรับความรู้ทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โรงเรียนหนองแวงวิทยา จึงได้จัดโครงการกิจกรรม เดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี ระหว่างวันที่ 26-27 มกราคม 2561 ณ ค่ายลูกเสือชั่วคราว รางเรียนหนองแวงวิทยา

เพื่อที่จะทราบว่าการดำเนินงานโครงการดังกล่าวนี้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด ทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ ลูกเสือ-เนตรนารี จึงได้มีการประเมินผลการจัดการโครงการดังกล่าวขึ้น ทั้งนี้เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้เหมาะสมและดียิ่งขึ้นในปีการศึกษาต่อไป

รายงานผลการประเมินโครงการฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยด้วยดีทั้งนี้ จากการที่ได้รับคำแนะนำและให้การสนับสนุน จากผู้อำนวยการโรงเรียน นางวิราวัลย์ ชัยทวีกุล และคณะครูผู้กำกับลูกเสือโรงเรียนหนองแวงวิทยาทุกท่าน และที่สำคัญที่สุดลูกเสือ-เนตรนารี ระดับ ม.1- ม.3 ทุกคนน่ารัก รู้และเข้าใจในบทบาทของการเป็นลูกเสือ-เนตรนารี ที่ดี ให้ความเคารพ เชื่อฟังครูผู้กำกับลูกเสือและพี่เลี้ยง ตลอดจนให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างดียิ่งจึงส่งผลให้โครงการนี้บังเกิดผลและประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง คณะอนุกรรมการฝ่ายประเมินผลการจัดโครงการฯ ขอขอบคุณ ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย คณะอนุกรรมการฝ่ายประเมินผลการจัดการโครงการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลในการประเมิน ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดการโครงการกิจกรรมเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี ปีการศึกษาต่อไป

นางสุรินทร์ อุดมุนาริ

หัวข้องานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
สารบัญ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม.....	2
วัตถุประสงค์ของการประเมิน.....	2
ขอบเขตของการประเมิน.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 แนวคิดและหลักการ	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	4
หลักสูตรการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ.....	4
บทที่ 3 วิธีดำเนินการประเมิน	
วิธีการประเมิน	12
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	12
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	13
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	13
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	14
การแปลผลข้อมูล.....	14
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	14
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการประเมินความสำเร็จในด้านการดำเนินการจัดค่ายกิจกรรมฯ	
ผลด้านกระบวนการดำเนินงาน.....	15
ผลด้านความสำเร็จตามวัตถุประสงค์.....	15
ผลสรุปข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป.....	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
วัตถุประสงค์ของการประเมิน.....	17
วิธีการประเมิน.....	17
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	17
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
สรุปผลการประเมิน.....	18
อภิปรายผลการประเมิน.....	18
ข้อเสนอแนะ.....	19
บรรณานุกรม.....	20
ภาคผนวก	
• แบบประเมินโครงการ	
• ภาพกิจกรรม	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดแนวการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน แก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กอปรกับ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และมีความสุข ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียนมุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง ในการอยู่ร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคม และวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติสถานศึกษาจัดกิจกรรมในลักษณะของการบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความกว้างขวางลึกซึ้งขึ้น อีกทั้งให้ผู้เรียน ได้ค้นพบและใช้ ศักยภาพที่มีในตนเองอย่างเต็มที่ เลือกตัดสินใจ ได้อย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับตนเอง สามารถวางแผนชีวิต และอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ เน้นการ เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะ ทางอารมณ์ ศิลธรรม และจริยธรรม รู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีเพื่อปรับตัวเข้ากับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดีและมีความสุข เช่น กิจกรรมสร้างเสริมความรู้สึกรักและเห็นคุณค่าในตนเอง กิจกรรมพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศิลธรรมและ จริยธรรม กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต กิจกรรมสร้างเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ สามารถหลอมเข้าไปในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ในลักษณะของการ เข้า ค่ายต่าง ๆ หรืออาจแยกจัดเป็นกิจกรรมเฉพาะทางได้ เช่น จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญ ประโยชน์โดยมุ่งเป็นการฝึกระเบียบวินัย การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กิจกรรมชมรมวิชาการ มุ่งเน้น ประสบการณ์ความชำนาญเฉพาะเรื่องที่ถนัดและสนใจจากการเรียนรู้กลุ่มสาระต่าง ๆ ชุมนุมต่าง ๆ เพื่อการ ร่วมกันคิดค้นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ก่อให้เกิดความสนุก ความสุข และพัฒนาทักษะทางสังคม กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่โรงเรียนต้องจัดให้ผู้เรียนนับเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนา ความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การ ตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกันการประนีประนอม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้น เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้และแก้ปัญหา ประกอบกับทาง โรงเรียนได้ให้ลูกเสือ เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่) โรงเรียนหนองแขวงวิทยา ได้ทำ กิจกรรมเดินทางไกลและเข้าค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรนารี ประจำปีการศึกษา 2560 ในระหว่างวันที่ 26-27 กุมภาพันธ์ 2561 ณ ค่ายลูกเสือชั่วคราว โรงเรียนหนองแขวงวิทยา

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. เพื่อให้ลูกเสือ-เนตรนารีได้ฝึกความอดทนความมีระเบียบวินัย รู้จักช่วยตัวเอง รู้จักอยู่และทำงาน ร่วมกับผู้อื่น
2. เพื่อให้ลูกเสือ-เนตรนารีเป็นพลเมืองดี รู้จักช่วยเหลือสังคมด้วยความเต็มใจ
3. เพื่อให้ลูกเสือเนตรนารีได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพจากประสบการณ์ตรงและเรียนรู้เพิ่มเติม

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

การรายงานผลการดำเนินงานโครงการ“เดินทางไกลและเข้าค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียน หนองแขวงวิทยา ปีการศึกษา 2560” มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานโครงการ “เดินทางไกลและเข้าค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560”
2. เพื่อศึกษาสภาพความสำเร็จของการดำเนินงาน โครงการตามวัตถุประสงค์การจัด กิจกรรมเดินทางไกลและเข้าค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560

ขอบเขตของการรายงาน

การประเมินผลการดำเนินงานโครงการกิจกรรมเดินทางไกลและเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ -เนตรนารี โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560

มีขอบเขตของการรายงาน ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการรายงานครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพความสำเร็จของโครงการกิจกรรมเดินทางไกลและเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560 มีขอบเขตเนื้อหา ที่ประเมิน 3 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านกระบวนการดำเนินการ
- 1.2 ด้านความสำเร็จตามวัตถุประสงค์
- 1.3 ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 53 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 55 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 46 คน ครูผู้กำกับลูกเสือ 25 คน รวมทั้งหมด 179 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 53 คน ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 55 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 46 คน ครูผู้กำกับลูกเสือ 25 คน รวมทั้งหมด 179 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหมายถึง กิจกรรมที่จัดอย่างมีรูปแบบ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ จากการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมและสามารถดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข

2. กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หมายถึง เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝัง ระเบียบวินัยกฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3. ลูกเสือ-เนตรนารี หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทั้งหมด ปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้เข้าร่วมกิจกรรมการเดินทางไกล และเข้าค่ายพักแรม ณ ค่ายลูกเสือชั่วคราว โรงเรียนหนองแขงวิทยา

4. สภาพความสำเร็จ หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมเดินทางไกลและเข้าค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแขงวิทยา ปีการศึกษา 2560

5. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ผู้ดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องทราบผลสำเร็จของโครงการและทราบข้อบกพร่องต่างๆเพื่อนำไปปรับปรุงโครงการที่จะดำเนินการต่อเนื่อง
2. ทำให้เกิดการควบคุมคุณภาพของงานทำให้แผนงาน/ โครงการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 2

แนวคิดและหลักการ

ในการรายงานผลการดำเนินงาน โครงการกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ- เนตรนารี โรงเรียนหนองแขงวิทยา ปีการศึกษา 2560 คณะผู้รายงานได้ศึกษาแนวคิดและหลักการ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. หลักสูตรการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนต้องจัดให้ผู้เรียนทุกระดับชั้น เพื่อส่งเสริมพัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัด ความสนใจ ให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา องค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม สร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมและสามารถบริหารจัดการตนเองได้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยกระบวนการทางจิตวิทยา การแนะแนว ให้สอดคล้องครอบคลุมด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม กิจกรรมสำคัญในการพัฒนาได้แก่ กิจกรรมการรู้จักเข้าใจและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น กิจกรรมการปรับตัวและดำรงชีวิต กิจกรรมแสวงหาและใช้ข้อมูลสารสนเทศ กิจกรรมการตัดสินใจและแก้ปัญหา เป็นต้น

1.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

1.2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และนักศึกษาวิชาทหาร เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน การประนีประนอม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นต้น

1.2.2 กิจกรรมชุมนุม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ โดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง ตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตาม

แผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กิจกรรมสำคัญในการพัฒนา ได้แก่ ชุมนุมหรือชมรมต่างๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น

1.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำประโยชน์ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตใญ่มุ่งทำประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชนและสังคม กิจกรรมสำคัญได้แก่ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม กิจกรรมดำรงรักษา สืบสานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กิจกรรมพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสังคม เป็นต้น

2. หลักสูตรการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ

ในฐานะที่คณะลูกเสือแห่งชาติ (The National Scout Organization of Thailand: NSOT) เป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก (World Organization of the Scout Movement: WOSM) จะต้องปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการของการลูกเสือ ตามที่องค์การลูกเสือโลกได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดแล้ว คณะลูกเสือแห่งชาติ ยังยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 และปฏิบัติตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษ พ.ศ. 2509 การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เดิมเป็นกิจกรรมเลือก ต่อมาแก้ไขเป็นกิจกรรมบังคับ และแก้ไขอีกครั้งเป็นวิชาบังคับเรียน แต่เมื่อประเมินผลแล้วเห็นว่าไม่ประสบผลสำเร็จ จึงแก้ไขเป็นกิจกรรมบังคับเลือก จนถึง พ.ศ. 2544 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป และปรับแก้ไขเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดให้กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ อยู่ในกลุ่มกิจกรรมนักเรียนซึ่งอยู่ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.1 หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังนี้

- 1) มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- 2) มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้มือ เครื่องมือ การแก้ปัญหา และทักษะในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น
- 3) มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกล้าหาญ อดทน เชื้อมั่นในตนเอง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี

- 4) เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
- 5) มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจและพัฒนาเรื่องของธรรมชาติ

หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กิจกรรม	หัวข้อเนื้อหา
เครื่องหมายลูกเสือโลก (สอบได้ภายใน 6 เดือน)	1. แสดงว่าเข้าใจเรื่องราวต่อไปนี้พอสมควร 1.1 กิจการของคณะลูกเสือแห่งชาติ 1.2 กิจการของคณะลูกเสือโลกและความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือนานาชาติ 1.3 บทบาทของตนเองในฐานะที่เป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ 3. เข้าใจเรื่องระเบียบแถวและปฏิบัติตามหนังสือ คู่มือการฝึกระเบียบแถว ลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ 4. กางและรื้อเต็นท์ที่พักรวมในเวลากลางคืนกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อีกคนหนึ่ง 5. สาธิตการบรรจุเครื่องหลังอย่างถูกต้อง สำหรับการเดินทางไกลไปพักรวมค้างคืน 6. ก่อและจุดไฟกลางแจ้ง แล้วปรุงอาหารอย่างเพียงพอสำหรับ 2 คน 7. สามารถอ่านและใช้แผนที่ เข็มทิศและรู้จักบริเวณที่ตนอยู่ โยพิจารณาจากเข็มทิศและสิ่งแวดล้อมที่มองเห็นด้วยตาเปล่า 8. สามารถผูกและรู้จักประโยชน์เงื่อน 10 เงื่อนต่อไปนี้ คือ เงื่อนพิรอด เงื่อนขัดสมาธิ เงื่อนผูกกระหวัดไม้ เงื่อนบ่วงสายธนู เงื่อนตะกรุดเบ็ด เงื่อนประมง เงื่อนผูกซุง เงื่อนผูกรั้ง เงื่อนบมตาไก่ และการผูกแน่น (ผูกทแยง ผูกกากบาท ผูกประกบ)

	9. รู้วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลในเรื่องต่อไปนี้ คือ บาดแผลธรรมดา ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก เป็นลม งูกัด แมงมุมกัด แมลงกัดต่อย ผีวหนังสือและเท้าแพลง 10. รู้เรื่องที่พึงระมัดระวังเพื่อความปลอดภัยทั่วไปเกี่ยวกับกิจกรรมของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
เครื่องหมายวิชาพิเศษ (76 วิชา)	เรียนนอกเวลาหรือเรียนในเวลาในภาคเรียนที่ 2 หรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับ กลุ่มสาระการเรียนรู้

หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กิจกรรม	หัวข้อเนื้อหา
เสือชั้นพิเศษ (สอบได้ภายใน 1 ปี และเข้าพิธีประจำกองแล้ว หลังจากได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลก)	ผู้ที่เข้าเกณฑ์ได้รับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ จะต้องมีความสมบัติดังนี้ 1. ได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลก 2. สอบวิชาพื้นฐานระดับลูกเสือชั้นพิเศษได้ 5 วิชา คือ วิชาการเดินทางสำรวจ วิชาการบริการ และวิชาอื่นอีก 3 วิชา ซึ่งลูกเสือเป็นผู้เลือก 3. ผ่านการฝึกอบรมวิชาความดีริเริ่ม (Initiative Course) ซึ่งต้องประกอบด้วย ไปอยู่ค่ายพักแรมเป็นเวลา 1 คืน การไปอยู่ค่ายพักแรมต้องเดินไปยังท้องถิ่นที่ลูกเสือไม่คุ้นเคย จำนวนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่จะไปอยู่ค่ายพักแรมควรแบ่งเป็นชุด ๆ ละ 4 คน การเดินทางไกลต้องมีระยะทางอย่างน้อย 8 กิโลเมตรและในระหว่างการเดินทางให้สมมติว่า มีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นอย่างน้อย 5 อย่าง เช่น ช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือมีผู้ติดอยู่ในที่สูง การใช้เข็มทิศ การปฏิบัติงานในเวลากลางคืน การแปลรหัสและเหตุฉุกเฉินทางน้ำ เป็นต้น เหตุฉุกเฉินเช่นว่านี้ ให้เว้นระยะห่างกันพอสมควรและลูกเสือจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องแผนที่และเข็มทิศ จึงจะสามารถเดินทางไปถึง

	จุดหมายปลายทางได้ การฝึกอบรมวิชาความคิดริเริ่มนี้ต้องมีลักษณะเป็นการทดสอบอย่างจริงจังในเรื่องของความตั้งใจจริง ความคิดริเริ่ม และการพึ่งตนเอง (Self-reliance) คณะกรรมการดำเนินงานของกองและผู้กำกับเห็นว่าเป็นผู้ที่สมควรได้รับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ 4. ได้รับอนุมัติจากเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติหรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดแล้วแต่กรณี
เครื่องหมายวิชาพิเศษ	เรียนนอกเวลาหรือเรียนในเวลาในภาคเรียนที่ 2 หรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กิจกรรม	หัวข้อเนื้อหา
เครื่องหมายลูกเสือหลวง (สอบได้ 6 เดือน)	ผู้ที่เข้าเกณฑ์ได้รับเครื่องหมายลูกเสือหลวง จะต้องมีความสมบัติดังนี้ 1. ได้รับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ 2. สอบได้วิชาพื้นฐานในระดับลูกเสือชั้นพิเศษ 3 วิชา ซึ่งไม่อยู่ในวิชาพื้นฐาน 5 วิชาที่สอบได้เมื่อขอรับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ 3. สอบได้วิชาบริการและวิชาพื้นฐานอีก 3 วิชา ในระดับลูกเสือหลวง 4. ผ่านการฝึกอบรมวิชาการเป็นผู้นำ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ 5. คณะกรรมการดำเนินงานของกองและผู้กำกับเห็นว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีตามวิธีการของลูกเสือและสมควรได้รับเครื่องหมายลูกเสือหลวง 6. เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติหรือผู้อำนวยการลูกเสือ

	จังหวัดแล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งบุคคลที่มีวุฒิเหมาะสมทำการสัมภาษณ์ เมื่อเห็นว่าเป็นผู้เหมาะสมแล้ว ให้อย่างงานต่อไปตามลำดับจนถึงคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติพิจารณาอนุมัติ และให้ประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้ลงนาม ในประกาศนียบัตรแสดงว่าเป็นผู้ได้รับเครื่องหมายลูกเสือหลวง
เครื่องหมายวิชาพิเศษ (76 วิชา)	เรียนนอกเวลาหรือเรียนในเวลาในภาคเรียนที่ 2 หรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 แนวการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา

การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ควรจัดให้มีการเปิดประชุมกองทุกครั้ง ก่อนที่จะมีการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. พิธีเปิด (เชิญธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)
2. เกมหรือเพลง ทำให้เกิดความสนุกสนาน เป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนปฏิบัติกิจกรรม อาจใช้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง ซึ่งบางครั้งไม่จำเป็นจะต้องสวดคล้องหรือสัมพันธ์กับ เนื้อหาเสมอไป
3. การปฏิบัติกิจกรรม เน้นการปฏิบัติเป็นฐาน โดยใช้ระบบหมู่เพื่อสะดวกต่อการเรียนการสอน ตลอดจนการควบคุมดูแล ตรวจสอบและให้คำแนะนำแก้ไข
4. การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ ควรเน้นเรื่องง่าย ๆ และสรุปให้ลูกเสือเข้าใจว่ามีประโยชน์ อย่างไร ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความกล้าหาญอดทน ฯลฯ
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจ เชิญธงลง เลิก)

2.3 การวัดประเมินผลกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

การวัดผลและประเมินผลกิจกรรมลูกเสือมี 2 กิจกรรม คือ

1. กิจกรรมบังคับ เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารีผ่านช่วงชั้นหรือจบหลักสูตร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินผลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดและมีการวัดผลตลอดภาคเรียน โดยการ

1.1 สังเกต

- 1) ความสนใจ
- 2) การเข้าร่วมกิจกรรม

1.2 ซักถาม

1.3 การทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

2. วิชาพิเศษ เป็นการวัดผลและประเมินผลในแต่ละวิชา โดยการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และใช้เกณฑ์ดังนี้ ผ่าน (ผ) ไม่ผ่าน (มผ)

2.4 กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ-เนตรนารี

การอยู่ค่ายพักแรม เป็นหัวใจของลูกเสือ ลูกเสือทุกคนต่างก็มีโอกาสที่จะอยู่ค่ายพักแรม เนื่องจากตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ.2509 ข้อ 273-279 กำหนดไว้ว่า ให้ผู้กำกับกลุ่มหรือผู้กำกับลูกเสือนำลูกเสือไปฝึกเดินทางไกลและแรมคืนในปีหนึ่งไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ครั้งหนึ่งให้พักแรมอย่างน้อย 1 คืน

การเดินทางไกลและแรมคืน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความอดทนอยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือตัวเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนวิชาลูกเสือเพิ่มเติม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจำเป็นต้องวางแผนนำลูกเสือไปเดินทางไกลและแรมคืนไว้ให้พร้อมก่อน และเน้น ๆ ดังนั้น บทบาทผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อลูกเสือ ต่องานการอยู่ค่ายพักแรม และตามหน้าที่ของตนเอง จึงจำเป็นต้องหาโอกาสให้ลูกเสือของตนได้มีโอกาสในการอยู่ค่ายพักแรมเสมอ

อนึ่ง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต้องเข้าใจว่ากิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมนี้เป็นกิจกรรมสำหรับเด็ก มิใช่กิจกรรมของผู้ใหญ่ ความสำเร็จคือกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของเด็ก ได้แก่ การผจญภัย การได้เพื่อน ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ได้ความสนุกและความสุข พร้อมทั้งเกิดทัศนคติที่ดี ต่อการไปอยู่ค่ายพักแรมด้วย ถือว่าสิ่งนี้เป็นจุดหมายที่สำคัญ

2.5 วิชาพิเศษลูกเสือ

ลูกเสือทั้ง 4 ประเภทที่เรียนหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ อาจสอบวิชาพิเศษได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ วิชาเหล่านี้ มุ่งหมายให้ลูกเสือได้แสดงออก ซึ่งทักษะและความสนใจของตนเองกับเพื่อให้ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับลูกเสืออื่น ๆ ด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือ ประเภทสามัญรุ่นใหญ่ 76 วิชา

1. นักผจญภัย	2. นักดาราศาสตร์	3. นักอุตุนิยมวิทยา	4. ผู้จัดการค่ายพักแรม
5. ผู้พิทักษ์ป่า	6. นักเดินทางไกล	7. หัวหน้าคนครัว	8. นักบุกเบิก
9. นักสะกดรอย	10. นักธรรมชาติวิทยา	11. การสื่อสาร ด้วยยานพาหนะ	12. นักดับเพลิง
13. นักสัญญาณ	14. นักสารพัดช่าง	15. นักโบราณคดี	16. นักสะสม
17. นักดนตรี	18. นักถ่ายภาพ	19. นักกีฬา	20. นักกรีฑา
21. นักพิมพ์ดีด	22. นักแสดงการบันเทิง	23. นักยิงปืน	24. ล่าม
25. หน้าที่พลเมือง	26. มัคคุเทศก์	27. บรรณารักษ์	28. เลขานุการ
29. พลาธิการ	30. ผู้ช่วยการจราจร	31. ช่างเขียน	32. ช่างไฟฟ้า
33. ช่างวิทยุ	34. ช่างแผนที่	35. ช่างเครื่องยนต์	36. อิเล็กทรอนิกส์
37. การหามิตร	38. การฝีมือ	39. การช่วยผู้ประสบภัย	40. การสาธารณสุข
41. การพยาบาล	42. การพูดในที่สาธารณะ	43. การอนุรักษ์ธรรมชาติ	44. การประชาสัมพันธ์
45. การสังคม สงเคราะห์	46. การพัฒนาชุมชน	47. ชาวประมง	48. ต้นเต๋น
49. ผู้นำร่อง	50. นักเล่นเรือใบ	51. นักว่ายน้ำ	52. นักพายเรือ
53. นักกระเชียงเรือ	54. กลาสีเรือ	55. การควบคุมการจราจรทางน้ำ	
56. การป้องกัน ความเสียหายและ ดับเพลิงไหม้บนเรือ	57. การเรือ	58. การดำรงชีพในทะเล	
59. เครื่องหมาย ชาวเรือ	60. เครื่องหมายเชิดชู เกียรติลูกเสือเหล่าสมุทร	61. นักเครื่องบินเล็ก	
62. ช่างอากาศ	63. ยามอากาศ	64. การควบคุมการจราจรทาง อากาศเบื้องต้น	
65. การควบคุม การจราจรทางอากาศ	66. การช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยและดับเพลิง		

	อากาศยาน		
67. การฝึกเป็นผู้นำ	68. นักปฏิบัติการทาง จิตวิทยา(ปจว.)	69. การขนส่งทางอากาศ	
70. แผนที่ทหารและ เข็มทิศ	71. เสนารักษ์	72. การดำรงชีพในถิ่นทุรกันดาร	
73. นักโต้ผา	74. เครื่องหมายการบิน	75. เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ลูกเสือเหล่าอากาศ	
76. เครื่องหมายผู้ฝึกสอน			

2.6 แนวปฏิบัติการสอบวิชาลูกเสือพิเศษ

ในการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ มีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ดังนี้

1. ทำการสอบวิชาพิเศษโดยใช้เวลานานอกเหนือจากจากที่ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติ หรือ ในขณะที่อยู่ค่ายพักแรม นอกจากนี้ ลูกเสืออาจใช้เวลาว่างของตนเองทำการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ของวิชาพิเศษ แล้วทำการขอสอบหรือส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของรายวิชานั้น แก่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อขอประดับเครื่องหมาย การสอบจะจัดให้มีขึ้นปีละกี่ครั้งก็ได้ โดยเน้นการปฏิบัติจริง เมื่อสอบผ่านแล้ว ให้ผู้กำกับลงนามรับรองในสมุดประจำตัวลูกเสือ

2. วิชาพิเศษลูกเสือวิชาใดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ลูกเสือเข้าร่วมตามปกติ ก็ให้นำไปบูรณาการ รวมทั้งทำการสอบภาคปฏิบัติของวิชาพิเศษนั้น ๆ และให้ถือว่าลูกเสือที่ผ่านการสอบแล้วมีสิทธิ์ประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษนั้นด้วย

3. ให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการขอซื้อเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือตามจำนวนที่ลูกเสือได้รับจากร้านค้าขององค์การการค้าของคุรุสภา

4. สำหรับวิชาพิเศษลูกเสือ ให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2528

บทที่ 3

วิธีดำเนินการดำเนินงาน

การดำเนินการรายงานครั้งนี้ เป็นการรายงานโครงการกิจกรรมเดินทางไกลและเข้าค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560 ได้ข้อมูลจากลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้น ม.1- ม.3 โรงเรียนหนองแวงวิทยา ที่เข้าค่ายโดยใช้เครื่องมือที่คณะผู้รายงานได้สร้างขึ้น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีขั้นตอนวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. วิธีการประเมิน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การแปลผลข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการประเมิน

ในการประเมินโครงการ ดังนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP(CIPP Model) ผสมผสานกับการประเมินรูปแบบอื่น เป็นการประเมิน 3 ขั้นตอน โดยไม่ได้แยกขั้นตอนทั้งสามขั้นตอนต่อไปนี้ออกจากกัน คือ

การประเมินสภาพแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation)

การประเมินกิจกรรมหรือปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

การประเมินงานวิชาการหรือกระบวนการ (Process Evaluation)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 53 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 55 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 46 คน ครูผู้กำกับลูกเสือ 25 คน รวมทั้งหมด 179 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 53

คน ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 55 คน ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 46 คน ครูผู้กำกับลูกเสือ 25 คน รวมทั้งหมด 179 คน

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามประเภท

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ (นักเรียนชั้น ม.1)	53	100
ลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ (นักเรียนชั้น ม.2)	55	100

ลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ (นักเรียนชั้น ม.3)	46	100
ครูผู้กำกับลูกเสือ	25	100
รวม	179	100.00

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ (นักเรียนชั้น ม.1) จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ (นักเรียนชั้น ม.2) จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 100 (นักเรียนชั้น ม.3) จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นครูผู้กำกับลูกเสือ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
ลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ (นักเรียนชั้น ม.1)	23	43.40	30	56.60
ลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ (นักเรียนชั้น ม.2)	29	52.73	26	47.27
ลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ (นักเรียนชั้น ม.3)	25	54.35	21	45.65
ครูผู้กำกับลูกเสือ	7	28.00	18	73.44
รวม	84	100.00	95	100.00

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย จำนวน 84 คน เป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ม.1 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ม.2 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 52.73 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ม.3 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 54.35 และเป็นครูผู้กำกับลูกเสือ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง จำนวน 95 คน เป็นลูกเสือรุ่นใหญ่ ม.1 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 56.60 ลูกเสือรุ่นใหญ่ ม.2 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 47.27 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ม.3 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 45.65 และเป็นครูผู้กำกับลูกเสือจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 73.44

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบประเมินโครงการที่สร้างขึ้นตามรูปแบบ CIPP และการผสมผสานกับรูปแบบการประเมินอื่น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินการดำเนินการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี และความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน ชนิดเติมคำตอบ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 เก็บข้อมูลและรับแบบประเมินคืนจากกลุ่มตัวอย่างในวันสุดท้ายของการเข้าค่าย

4.2 นำแบบประเมินที่ได้รับคืนทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

โปรแกรม SPSS/PC⁺ for Windows Version 16.0

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้คะแนนคำตอบแบบประเมินโครงการฯ ใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ต (Likert Scales) มีน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 โดยการแจกแจงความถี่

6. การแปลผลข้อมูล

ตอนที่ 1 ได้นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ได้หาค่าคะแนนเฉลี่ยและร้อยละ โดยนำคะแนนดังกล่าวคติน้ำหนักของคะแนน และกำหนดค่าเฉลี่ยของการประเมินและแปลผลข้อมูล (Best. 1963 : 189 - 190) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายความว่า	มากที่สุดหรือดีที่สุด
3.51 – 4.50	หมายความว่า	มากหรือดี
2.51 – 3.50	หมายความว่า	ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายความว่า	น้อย
1.00 – 1.50	หมายความว่า	น้อยที่สุด

ส่วนตอนที่ 3 ได้รวบรวมข้อมูลตามความคิดเห็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนมาและนำเสนอข้อมูลตามที่ปรากฏนั้น

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$\text{ใช้สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

7.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ใช้สูตร	$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$		
เมื่อ	$S.D.$	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูล
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว ยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การรายงานครั้งนี้ เพื่อประเมินโครงการกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแขงวิทยา ปีการศึกษา 2560 ผลการดำเนินการได้นำเสนอโดยยึดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลฯ เป็นหลัก และได้เพิ่มเติมในบางประเด็นโดยการนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งได้ดังนี้

1. ผลการประเมินความสำเร็จในด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมฯ

1.1 กิจกรรมเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ ม.1- ม.3

2. ผลสรุปข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

1. ผลการประเมินความสำเร็จในด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแขงวิทยา ปีการศึกษา 2560

1.1 ความสำเร็จในด้านกระบวนการดำเนินงาน กิจกรรมเดินทางไกลลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ม.1- ม.3 มี 16 ประเด็น ปรากฏผลการประเมิน ดังตารางที่ 3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความการประเมินความสำเร็จเป็นรายข้อและโดยรวม

หัวข้อประเมิน	ผลการประเมิน			
	$\bar{X}$	%	S.D.	การแปลความ
1. สถานที่ในการจัดกิจกรรม	4.70	94.00	0.50	มาก
2.วันและเวลาในการจัดกิจกรรม	4.50	90.00	0.70	มาก
3. การเปิด-ปิดประชุมกอง	4.60	92.00	0.60	มาก
4. อาหารมีปริมาณที่เพียงพอ รสชาติอร่อย	4.60	92.00	0.70	มาก
5. ห้องน้ำ ห้องส้วมมีเพียงพอ	4.60	92.00	0.70	มาก
6. วิทยากรมีความรู้ความสามารถ	4.60	92.00	0.80	มาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความการประเมินความสำเร็จ
ในด้านกระบวนการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมฯ เป็นรายข้อและโดยรวม (ต่อ)

หัวข้อประเมิน	ผลการประเมิน			
	$\bar{X}$	%	<i>S.D.</i>	การแปลความ
7.กิจกรรมเดินทางไกล	3.90	78.00	1.30	มาก
8. กิจกรรมการเข้าฐานผจญภัย	4.50	90.00	0.70	มาก
9. กิจกรรมซาวด์	4.69	93.80	0.49	มาก
10. กิจกรรมนันทนาการระหว่างเข้าค่ายฯ	4.70	94.00	0.50	มาก
11. กิจกรรมรอบกองไฟ	4.60	92.00	0.60	มาก
12. ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	4.60	92.00	0.60	มาก
13. ความพึงพอใจในการเข้าค่ายฯ ครั้งนี้	4.50	90.00	0.70	มาก
รวม	4.55	90.91	0.66	มาก

จากตารางที่ 3 การดำเนินการจัดกิจกรรมเดินทางไกลลูกเสือ-เนตรนารี ม.1- ม.3 โรงเรียนหนองแขงวิทยา ปีการศึกษา 2560 กับคะแนนเต็มพบว่า ($\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.66$) คิดเป็นร้อยละ 90.91 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.51 – 5.00 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในมากที่สุดหรือดีที่สุด ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามโครงการฯ สถานที่ในการจัดกิจกรรม วันและเวลาในการจัดกิจกรรม การเปิด-ปิดประชุมกอง อาหารมีปริมาณที่เพียงพอ รสชาติอร่อย ห้องน้ำ ห้องส้วมมีเพียงพอ วิทยากรมีความรู้ความสามารถ กิจกรรมเดินทางไกล กิจกรรมการเข้าฐานผจญภัย กิจกรรมซาวด์ กิจกรรมนันทนาการระหว่างเข้าค่ายฯ กิจกรรมรอบกองไฟ ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ความพึงพอใจในการเข้าค่ายฯ ครั้งนี้ กิจกรรมนี้ได้ผลคุ้มค่ากับงบประมาณที่จัด และควรให้จัดในปีต่อไปเมื่อเทียบคะแนนเฉลี่ยกับประเด็นต่างๆ เหล่านี้ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานที่ในการจัดกิจกรรม และกิจกรรมนันทนาการระหว่างเข้าค่าย ($\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.50$) คิดเป็นร้อยละ 94.00 รองลงมาได้แก่ กิจกรรมซาวด์ ($\bar{X} = 4.69, S.D. = 0.49$)

คิดเป็นร้อยละ 93.80 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมเดินทางไกล ($\bar{X} = 3.90, S.D. = 1.30$) คิดเป็นร้อยละ 78.00

1.3 ผลสรุปข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

- 1.3.1 อยากให้มีการจัดกิจกรรมเข้าค่าย ที่ค่ายนี้อีก (20)
- 1.3.2 ควรลดระยะทางในการเดินทางไกลลงกว่านี้ (13)
- 1.3.3 ควรลดจำนวนฐานผจญภัยลง เพราะมีเวลาในการเข้าฐานน้อย (10)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการรายงานโครงการกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560 ครั้งนี้ ผู้รายงานได้สรุปผล ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมิน
2. วิธีดำเนินการ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการประเมิน
6. อภิปรายผลการประเมิน
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

การรายงานผลการดำเนินการโครงการกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560 มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานโครงการ “กิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560”
2. เพื่อศึกษาสภาพความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการตามวัตถุประสงค์การจัด กิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแวงวิทยา ปีการศึกษา 2560

2. วิธีดำเนินการ

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 53 คน ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 55 คน ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 46 คน ครูผู้กำกับลูกเสือ 25 คน รวมทั้งหมด 179 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการมีจำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินการดำเนินการจัดกิจกรรมฯ และวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นกับลูกเสือ-เนตรนารี ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน ชนิดเติมคำตอบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้แจกแบบสอบถามให้ครูผู้เข้ารับการอบรมและนำไปใช้จริง จำนวน 100 ชุด ได้รับกลับคืนมาจำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ คือ แบบประเมิน ได้ดำเนินการวิเคราะห์แปลผลเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ $S.D.$ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

- แบบประเมิน ได้ดำเนินการวิเคราะห์แปลผลเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้
 - 4.51 – 5.00 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุดหรือดีที่สุด
 - 3.51 – 4.50 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับมากหรือดี
 - 2.51 – 3.50 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.51 – 2.50 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
 - 1.00 – 1.50 หมายถึง การดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

5. สรุปผลการประเมิน

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรผู้ตอบแบบประเมิน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองแขงวิทยา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 53 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 55 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 46 คน ครูผู้กำกับลูกเสือ 25 คน รวมทั้งหมด 179 คน

5.2 ข้อมูลด้านผลการดำเนินงานตามโครงการฯ

5.2.1 ลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

- สถานที่ในการจัดกิจกรรม และกิจกรรมนันทนาการระหว่างเข้าค่าย มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด
- กิจกรรมเดินทางไกล มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

5.3 ผลสรุปข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

- 5.3.1 อยากให้มีการจัดกิจกรรมเข้าค่าย ที่ค่ายนี้อีก (20)
- 5.3.2 ควรลดระยะทางในการเดินทางไกลลงกว่านี้ (13)
- 5.3.3 ควรลดจำนวนฐานผจญภัยลง เพราะมีเวลาในการเข้าฐานน้อย (10)

6. อภิปรายผลการประเมิน

6.1 ผลด้านการดำเนินงานตามโครงการ

คะแนนเฉลี่ยมากกว่าประเด็นอื่น คือ การเข้าค่ายครั้งนี้ทำให้ลูกเสือ-เนตรนารีได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ในการเรียนรู้การใช้ชีวิต ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมฯ ปีการศึกษา 2560 ครั้งนี้ เน้นให้ลูกเสือ-เนตรนารีได้ใช้ความรู้ ความสามารถ การมีไหวพริบปฏิภาณ เรียนรู้และบูรณาการในการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายภายใต้ข้อจำกัดในเรื่องของเวลา ความเป็นธรรมชาติที่ไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ แต่ก็ได้เรียนรู้ที่สร้างความอดทน ความมีวินัย เคารพในกฎกติกาของสังคม

คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าประเด็นอื่น ช่วงเวลาและระยะเวลาการเข้าค่ายพักแรม เพราะกิจกรรมแน่นเกินไปและต้องเร่งรีบในการทำกิจกรรม เพื่อให้เสร็จทันเวลา ทำให้ลูกเสือ-เนตรนารี ใช้เวลาอย่างเร่งรีบมาก และรู้สึกเหนื่อย

7. ข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี โรงเรียนหนองแขงวิทยา ปีการศึกษา 2560 เป็นการประเมินที่เป็นความคิดเห็นของลูกเสือ-เนตรนารี ในการเข้าร่วมกิจกรรม ข้อมูลจะเป็นลักษณะความคิดเห็นที่ภาพรวมครั้งนี้อยู่ในระดับดีมาก ต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ ในค่าย ตลอดจนเสนอแนะให้จัดในปีต่อไป ทั้งนี้ควรลดระยะทางในการเดินทางและปรับเวลาในการเข้าฐานผจญภัยให้เหมาะสม